

Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas Piibe külas riigimetsa kvartali VZ025 eraldisel 4 ning kvartali VZ026 eraldistel 4, 5 ja 7 harvendusraie keskkonnamõju hindamise algamata jätmise

1. OTSUSTUS

Lähtudes Riigimetsa Majandamise Keskuse (registriood 70004459; RMK) volitatud esindaja Erki Põldoja poolt 20.11.2024 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22 ja lg 4, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lg 8¹, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algamata Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas Piibe külas Paasvere metskond 67 maaüksusel (kinnistu registriora nr 14432750, katastritunnus 66001:004:0181) riigimetsa kvartali VZ025 eraldisel 4 ning kvartali VZ026 eraldistel 4, 5 ja 7 harvendusraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele üldistele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 RMK volitatud esindaja Erki Põldoja esitas 20.11.2024 Keskkonnaametile metsateatised riigimetsa kvartali VZ025 eraldisel 4 ning kvartali VZ026 eraldistel 4, 5 ja 7 harvendusraie tegemiseks.

Raie on kavandatud kokku 7,2 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 410 tm. Metsateatised on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris (metsaregister) nr-te 50001079393, 50001079390, 50001079391 ja 50001079392 all.

Kavandatav raieala paikneb Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel Endla looduslal ja Endla linnualal ning siseriiklikult Vabariigi Valitsuse 28.09.2005 määrusega nr 255 „Endla looduskaitseala kaitse-eeskiri” (edaspidi kaitse-eeskiri) kaitse alla võetud Endla looduskaitseala Piibearu piiranguvööndis (ka projekteeritava kaitsekorra kohaselt).

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algamise või algamata jätmise üle (KeHJS § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22, § 6¹ lg 3, § 7 p 4, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 4, MS § 41 lg 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 2³). Eelhindang lisatakse KMH algamise või algamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 4).

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lg 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Kvartali VZ025 eraldisel 4 kavandatakse harvendusraiet 1,94 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 68 tm ning kvartali VZ026 eraldistel 4, 5 ja 7 kavandatakse harvendusraiet vastavalt 3,63 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 199 tm, 1,39 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 119 tm ja 0,24 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 24 tm. Seega, kokku kavandatakse harvendusraiet 7,2 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 410 tm.

Harvendusraie on hooldusraie (MS § 28 lg 4 p 2), mida tehakse metsa tiheduse ja koosseisu reguleerimiseks ning lähitulevikus väljalangevate puude puidu kasutamise võimaldamiseks (MS § 28 lg 7 p 2). Harvendusraie tegemisel ei tohi pärast raie puistu I rinde rinnaspindala olla väiksem metsa majandamise eeskirja¹ lisas 1 märgitust (MS § 31 lg 2, metsa majandamise eeskirja § 6 lg 4).

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Paasvere metskond 67 maaüksus asub Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas, kus kehtib Väike-Maarja Vallavolikogu 27.03.2024 otsusega nr 80 kehtestatud Väike-Maarja valla üldplaneering, millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud raie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja §-s 6 ja 23 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raie töödel on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raie töödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

¹ Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Paasvere metskond 67 maaüksuse sihtotstarve on 100% maatulundusmaa ja see asub hajaasustuspiirkonnas.

Kvartali VZ026 eraldistel 5 ja 7 kavandatava raieala mõjualas (milleks on kuni 30 m)² piirneva Voldikaru kinnistu (katastritunnus 66001:004:0120) eraldisel 2 (väljaspool Endla loodusala, Endla linnuala ja Endla looduskaitseala) on metsakaitseeksporti (akt nr 10000015226, otsuse kuupäev 26.04.2024) alusel lubatud lageraie 3,56 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 1335 tm.

Raiega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raiealal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Kvartali VZ025 eraldisel 4 asub jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübi kase enamusega keskealise metsa arenguklassi kuuluv puistu. Kvartali VZ026 eraldistel 4, 5 ja 7 asuvad sinilille kasvukohatüübi halli lepa ja haava (eraldis 7) enamusega küpse metsa arenguklassi kuuluvad puistud.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatavast raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raie läbi viiakse. Raielangiga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, kuid need ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, ala ei paikne veekogude rannal või kaldal, märgalal ning alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

² Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rmk.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf

Kavandatav raieala asub nii kehtiva kui projekteeritava kaitsekorra alusel Endla looduskaitseala Piibearu piiranguvööndis ja kvartali VZ025 eraldis 4 piirneb lõunast Endla looduskaitseala Mardimäe sihtkaitsevööndiga (projekteeritava Põhja-Linnusaare sihtkaitsevööndiga). Endla looduskaitseala kuulub Natura 2000 võrgustikku kuuluvate Endla linnuala ja Endla loodusala koosseisu. Endla looduskaitseala piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine (kaitse-eeskiri § 18). Mardimäe sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on metsa elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine (kaitse-eeskirja § 13 lg 2).

Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel jääb kavandatav raieala II kategooria³ kaitsealuse linnuliigi metsise (*Tetrao urogallus*) elupaika (registrikood KLO9134126).

Kvartali VZ026 eraldistel 4, 5 ja 7 kavandatav raiealaga piirnevale alele ehk raieala 30 m mõjualasse jäävad vääriselupaigad⁴ nr 204422 (tüüp: Teised lehtmetsad) ja nr 205621 (tüüp: kuusikud ja kuusesegametsad).

Kultuuriväärtusi raiealal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seotud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud metsaseaduse §-s 35. Kavandatavate raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava raie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatava raie mõju keskkonnaelementidele:

Vesi – raiealal ja selle läheduses ei asu looduslikke veekogusid, kuid kvartali VZ025 eraldisel 4 kavandatav raieala piirneb lõunast maaparandussüsteemi Mardimäe/PÜ-77 kraaviga, millel on 1 m laiune veekaitsevöönd (veeseaduse (VeeS) § 118 lg 2 p 3). Tegemist ei ole loodusliku veekoguga ja harvendusraiel kraavile olulist mõju ei ole, vältides reostust, pinnase kahjustamist ja kraavi ummistamist (VeeS § 119 p 6). Veega seotud Natura kaitse-eesmärke ja muid veega seotud kaitsealuseid loodusobjekte raietööd ei kahjusta.

Välisõhk ja kliima – kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus – raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, raie tulemusena ei teki lagedat ala, puistud raiutakse hajusalt hõredamaks (harvendusraie alal ei tohi puistu I rinde rinnaspindala langeda alla metsa majandamise eeskirja lisas 1 sätestatud

³ I ja II kategooria kaitsealuste liikide nimekiri on toodud Vabariigi Valitsuse 20.05.2004 määruses nr 195 „I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu”.

⁴ MS § 23 lg 1 kohaselt on vääriselupaik ala, kus kitsalt kohastunud, ohustatud, ohualdiste või haruldaste liikide esinemise tõenäosus on suur.

alammäära). Seega, raie ei mõjuta eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele – kavandatav raie neid elemente oluliselt ei mõjuta. Harvendusraie on kavandatud kokku 7,2 ha suurusel alal, raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskoormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordne lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega umbes üks kuu. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Raie on kavandatud Endla looduslal ja Endla linnualal. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 p 1 alap-s 4 ja p 2 alap-s 37.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Endla loodusala ja Endla linnuala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi⁵ artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁶ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga.

Looduskaitseeaduse (LKS) § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁷ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

⁵ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

⁶ Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätet (2019/C 33/01)lk 21-22.) [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

⁷ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxsa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

Endla loodusala ja Endla linnuala kaitse-eesmärgid on tagatud siseriiklike õigusaktidega, ala kattub Endla looduskaitsealaga, mille kaitsekord on sätestatud kaitse-eeskirjas ja LKS-s. Siseriiklike kaitsealade moodustamisel (sh piiride paikapanemisel ja kaitsekorra kavandamisel) on arvestatud, et ka Natura 2000 võrgustikku kuuluva ala kaitse-eesmärgid oleksid kaitstud.

Harvendusraie tegemisel ei teki lagedaid alasid. Harvendusraie käigus raiutakse puistud hajusalt hõredamaks. Puistute esimene rinne säilib, vana metsa osakaal ei lange, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas. Seega, metsamaastik ei killustu ning maastikuilme oluliselt ei muutu ning olulist kumulatiivset mõju ei ole.

Kavandatav raieala asub II kategooria kaitsealuse linnuliigi metsise elupaigas. Metsise elupaikade kaitse on Endla linnuala kaitse-eesmärgiks. Metsise pikaajaliseks kaitse eesmärgiks on stabiilse või kasvava populatsiooni saavutamine (1500–2400 metsisekukke) ja vähemalt 400 mänguasurkonna säilimine. Metsise ja tema elupaikade kaitse on tagatud siseriiklike õigusaktidega. Siseriiklike kaitsealade moodustamisel on arvestatud kaitseväärtuste säilimise vajadusega. Antud metsise elupaik jääb valdavas osas Endla looduskaitsealale, osaliselt piiranguvöönditesse ja osaliselt sihtkaitsevöönditesse.

LKS § 55 lg 6 sätestab, et kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud. Nagu enamik liike, on ka metsis tundlik pesitsusaegse häirimise suhtes. Metsise kaitse tegevuskava kohaselt on metsise põhiliseks häirimiseks paljunemisperioodil (sh mänguperioodil) tehtavad metsatööd, trasside raied ning teised metsas tehtavad tööd. Häirimine mänguperioodil võib viia mängu katkemisele (sellest tulenevalt ka pesitsemise luhtumiseni) või äärmuslike juhtumite korral mänguala jäädava hülgamiseni. Metsise mäng toimub traditsioonilistes mängupaikades, mida võidakse kasutada aastakümneid. Mänguperiood algab veebruaris ja vaibub maikuu keskpaigas. Emaslind muneb vahemikus aprilli keskpaigast kuni juuni keskpaigani, haudumine kestab 26 päeva. Pojad kooruvad tavaliselt juuni esimesel poolel. Oluline elufaas on tibude toitumisperiood. Juuli keskpaigaks on enamik pesakondi lennuvõimestunud. Mängu, sigimise ja poegade kasvatamise ajal 1. veebruarist 31. juulini metsise elupaigas raietöödest hoidumine aitab tagada mängu ja pesitsuse õnnestumise.

Arvestades, et harvendusraie korral säilib puistu ülarinne, siis ei mõjuta raie Endla linnuala sellisel määral, et väheneks liigile elupaigana sobiva ala suurus kaitsealal või halveneks oluliselt elupaiga kvaliteet.

Kuna kavandatava raieala 30 m mõjualas ja raiealal ei asu lisaks eelpool käsitletule muid Endla loodusala ja Endla linnuala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, siis kavandatav raietegevus nende alade kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Endla loodusala ja Endla linnuala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raie on kavandatud Endla looduskaitseala Piibearu piiranguvööndis ja osaliselt Mardimäe sihtkaitsevööndiga piirneval alal. Mõju Endla looduskaitseala kaitse eesmärkidele, mis kattuvad Endla loodus linnuala kaitse-eesmärkidega (kaitse-eeskirja § 1 lg 1 p 2 kohaselt kuulub EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (linnudirektiiv) I lisas nimetatud liikide, sh metsise, kaitse ka Endla looduskaitseala kaitse-eesmärkide hulka), on käsitletud p-s 3.3.1.2. Raiealal ja selle 30 m mõjualas ei ole registreeritud muid Endla looduskaitseala kaitse-eesmärgiks olevaid väärtuseid, mida raie mõjutaks.

Kvartali VZ026 eraldistel 4, 5 ja 7 kavandatava raieala 30 m mõjualasse jäävad vääriselupaigad nr 204422 (tüüp: teised lehtmetsad) ja nr 205621 (tüüp: kuusikud ja kuusesegametsad). Tegemist on riigimetsas asuvate vääriselupaikadega. Keskkonnaministri 04.01.2007 määruse nr 2 „Vääriselupaiga klassifikaator, valiku juhend, kaitse korraldamine ning vääriselupaiga kaitseks lepingu sõlmimine ja kasutusõiguse tasu arvutamise täpsustatud alused” § 26¹ kohaselt korraldab riigimetsas riigimetsa majandaja vääriselupaiga kaitset EELIS-es esitatud suuniste kohaselt. Riigimetsas asuvas EELIS-esse kantud vääriselupaigas on keelatud raie, välja arvatud erandkorras tehtav raie ja kujundusraie Keskkonnaameti nõusolekul. Kuna raietöid ei tehta vääriselupaikade alal (keelatud on ka kokkuvedu läbi vääriselupaikade) ja piirneval alal harvendusraie käigus lagedat ala ei teki, siis vääriselupaikadele negatiivset mõju ei ole.

Kavandataval raiealal ja 30 m mõjualas ei ole registreeritud muid kaitstavaid loodusobjekte.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kavandataval raiel ei ole olulist mõju (sh kumulatiivset). Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, LKS-ga, MS-ga, kaitse-eeskirjaga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist koosmõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Kaitse-eeskirja § 16 p-de 3 ja 7 kohaselt on Endla looduskaitseala piiranguvööndis keelatud puhtpuistute kujundamine ning puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt.

Metsa majandamise eeskirja § 6 lg 4 kohaselt ei tohi pärast harvendusraiet puistu I rinde rinnaspindala olla väiksem sama eeskirja lisas 1 märgitust.

LKS § 55 lg 6 sätestab, et kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud. LKS § 55 lg-st 6¹ lähtuvalt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Metsise elupaigas on raietööde tegemine keelatud 1. veebruarist kuni 31. juulini ehk metsiste paljunemise ja poegade kasvatamise perioodil, mis tagab pesitsusrahu ka teistele metsalindudele (lindude pesitsemise tipaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani).

Soovitused lähtuvalt metsise elupaiganõudlusest:

- 1) säilitada suuremaid haralisi mände (sobivad metsisele mängu- ja toidupuudeks);
- 2) hoida võimalikult palju puhmastikuga maapinda raidmetest puhtana (koondada raidmed kokkuveoteedele), et mitte vähendada oluliselt metsiste toitumiseks vajaliku puhmastiku pinda ja ligipääsetavust tibudele;
- 3) harvendusraiel jätta raie mõju leevendamiseks ning metsisele võimalike sulgimiskohtade jätmiseks 1 ha kohta vähemalt 2 raiumata 0,1 ha suurust eraldiseisvat ala, kus säilitatakse ka alusmets ja II rinne.

Elustiku mitmekesisuse eesmärgil on soovitatav säilitada olemasolul osa surnud ja surevaid puid, jalalseisvaid puutüükaid, õõnsuste, lõhede või lennuavadega ning väga suure

rinnasdiameetriga (üle 40 cm) ja ebatavalise kasvuga puid ning lamapuitu, mis võimaldavad leida elu- ja toitumispaiku erinevatele linnu-, putuka- ja seeneliikidele, suurendades seega ka bioloogilist mitmekesisust.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodsad mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Endla loodusala ja Endla linnuala, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitse-õuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Eelhindamise otsus on koos metsateatise otsusega metsaregistris ning avalikustatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Ülle Visnapuu
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond